

VIBORG
KOMMUNE

Tillæg til §16a Miljøgodkendelse
af
svineproduktion
på
Vinkelvej 143
8800 Viborg

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 ikke teknisk resumé	5
1.4 Offentlighed	5
2 Vilkår.....	6
3 Generelle forhold.....	11
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	11
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	11
3.3 Gyldighed.....	11
3.4 Retsbeskyttelse	11
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	13
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsdelen.....	13
4.2 Placering i landskabet -anlægget.....	14
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	15
5.1 Husdyrhold og produktionsareal	15
5.2 Energi- og vandforbrug.....	17
5.3 Spildevand herunder regnvand.....	19
5.4 Affald	20
5.5 Råvarer og hjælpestoffer.....	21
5.6 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	22
6 Gødningsproduktion og -håndtering.....	25
6.1 Gødningstyper og mængder	25
6.2 Anden organisk gødning	25
7 Forurening og gener fra husdyrbruget	26
7.1 Ammoniak og natur.....	26
7.2 Lugt	28

7.3	Fluer og skadedyr.....	29
7.4	Transport.....	30
7.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	31
7.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	32
7.7	Lys.....	33
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	34
9	Miljøkonsekvensrapport	36
10	Alternativer.....	37
11	Miljøledelse	38
12	Ophør	39
13	Samlet konklusion	40
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	41
14.1	Godkendelsens gyldighed.....	41
14.2	Klagevejledning og søgsmål.....	41
14.3	Underretning om godkendelsen	42
15	Bilag. Situationsplan.	

DATABLAD

Titel: § 16a Miljøgodkendelse af svineproduktion på Vinkelvej 143, 8800 Viborg

Dato for godkendelse: 20. oktober 2026

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	38073427
Husdyrbrugets navn	Søndergaard Landbrug v/Christian Søndergaard
Beliggenhedsadresse	Vinkelvej 143
Postnummer	8800
By	Viborg

Ansøger

Ansøger navn	Christian Søndergård
Ansøger adresse	Faldborgvej 8
Ansøger postnummer	8800
Ansøger by	Viborg
Ansøger telefon	24224558
Ansøger email	Aki@lmo.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	30869052
Konsulent virksomhedsnavn	LMO I/S
Konsulent navn	LMO Anne Kirkegaard
Konsulent adresse	Asmildklostervej 11
Konsulent postnummer	8800
Konsulent by	Viborg
Konsulent telefon	29634004
Konsulent email	aki@lmo.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910117488
CHR numre	

Godkendelsen er udarbejdet af:

Finn Larsen
Civilingeniør

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Husdyrproduktionen på Vinkelvej 143, 8800 Viborg blev i 2017 miljøgodkendt til en husdyrproduktion på 1.450 søer.

I 2020 blev de eksisterende produktionsarealer godkendt efter den såkaldte stipladsmodel, hvor der ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod antal m² i staldene. Der blev ikke godkendt nye bygninger, og det samlede produktionsareal blev godkendt til 5.104 m². Godkendelsen blev meddelt efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 2.

Søndergaard Landbrug har nu søgt om et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse til opførelse af en ny stald vest for de eksisterende stalde. Stalden bliver 4.181 m² stor med et produktionsareal på 2.998 m².

Den nye stald skal anvendes til drægtige søger samt løse søer i farestald. Samtidigt søges en ændring i de eksisterende farestalde, således søerne fremadrettet bliver løsgående eller senest når lovgivningen foreskriver dette. Der etableres ikke flere m² i eksisterende farestalde, men størrelsen på den enkelte faresti ændres, hvilket medfører at antallet af farestier reduceres.

Med det ansøgte antal m² vil udvidelsen i sig selv ikke overstige hverken 749 søer eller 3.500 kg N.

Ud over den nye stald ansøges om 4 siloer på 30 m³ pr. stk. til opbevaring af roepiller. Siloer placeres mellem eksisterende farestald og eksisterende gyllebeholder.

Vinkelvej 143 **er et IE-brug**, idet produktionsarealet giver mulighed for, at stipladsgrænserne i Husdyrbruglovens § 16a overskrides (750 stipladser til søer).

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune den 27. september 2026 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 269316.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte produktion af svinebesætningen på Vinkelvej 143, 8800 Viborg i henhold til de gældende regler. Tillægget til den eksisterende miljøgodkendelse meddeles i henhold til § 16a, stk. 4 i Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. (Husdyrbrugloven) og i henhold til bekendtgørelse nr. 1065 af 21/08/2025 (Godkendelsesbekendtgørelsen). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a, stk. 4 er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes

- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Søndergaard Landbrug har søgt om et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse til opførelse af en ny stald vest for de eksisterende stalde. Stalden bliver 4.181 m² stor med et produktionsareal på 2.998 m². Desuden søges om etablering af to fodersiloer.

Placering

Vinkelvej 143 er placeret i landzone med ca. 475 m fra staldanlægget til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Vinkelvej 167, 8800 Viborg). Nærmeste samlede bebyggelse er Vinkel og nærmeste byzone er Bruunshåb som ligger henholdsvis ca. 475 m og ca. 2 kilometer væk fra ejendommen.

Lugt

Lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes af projektet.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transporter vil stige med ca. 4 procent i forhold til nudriften.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Ammoniakemissionen fra anlægget stiger fra 4.953 kg N/år til 7.287 kg N/år efter udvidelsen. Husdyrbruget er beliggende i et forholdsvist robust område med hensyn til ammoniakfølsom natur. Der er ca. 750 meter til nærmeste beskyttet natur (overdrev) og ca. 1.150 meter til nærmeste Natura 2000 områder. Alle grænseværdier er overholdt og generelt vurderes det, at udvidelsen ikke påvirker beskyttede naturarealer.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Ejendommen op til BAT i forhold til gulvtyperne, i staldene, management, vand- og energiforbrug samt opbevaring af husdyrgødning mv.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev sendt i nabohøring den 29. september 2026 med en frist på 14 dage til at fremsende bemærkninger.

Vilkår

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår.

- 1) Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Vinkelvej 143, 8800 Viborg under CVR nr. 38073427.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen og tillægget, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens og tillæggets vilkår.
- 3) Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, hvis landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen og tillægget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets beliggenhed

- 5) Der skal etableres og vedligeholdes et 3-rækket løvtræshegn på østsiden af bygningerne på Vinkelvej 143, jf. bilag 1. Det naturlige læhegn mod nord skal opretholdes og løbende vedligeholdes.
- 6) Der skal genplantes, hvis planterne går ud, og der skal renholdes for ukrudt omkring planterne specielt de første år, så træernes vækst ikke hæmmes.

Husdyrhold og produktionsareal.

- 7) Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i Tabel 1. Staldenes placering kan ses på Bilag 1.
- 8) Produktionsarealet må ikke overstige 5.104 m². Gyllebeholderne må have et overfladeareal på 264 m².

Gyllekøling:

- 9) Gyllekanalerne i drægtighedsstald i alt 1.450 m² – skal være forsynet med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 10) Anlæggets varmepumpe skal have en samlet køleydelse på mindst 19.7 kW og anlæggets årlige driftstid skal være mindst 3.177 timer.
- 11) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

- 12) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning.
- 13) Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

- 14) Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- 15) Den årlige kontrol skal som minimum bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen og kontrol af kølekredsens ydelse.
- 16) Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop der har en varighed på mere end 1 uge.
- 17) Logbogen, den skriftlige serviceaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

El- og vandforbrug.

- 18) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Luftrensning

Der skal etableres biologisk luftrensning i Ny stald.

Farestaldafsnittet

- 19) Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 85.600 m³ luft pr. time, hvor 85.600 m³ luft pr. time svarer til 100% af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra stalden. De første 0 - 85.600 m³ luft pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.

Løbe/drægtighedsafsnittet

- 20) Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 64.800 m³ luft pr. time, hvor 64.800 m³ luft pr. time svarer til 93% af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra stalden. De første 0 - 64.800 m³ luft pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
- 21) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, hvis luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 dage.
- 22) Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevne sensor. Ledningsevne sensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
- 23) Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
- 24) Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 6 mS/cm i bundkar ved filter 2

- 25) Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 75 pascal (Pa).
- 26) Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

- 27) Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
 - Ledningsevnen (som minimum på timebasis). Registreres løbende i Bioflex styring DOL356
 - Luftrensningsanlæggets driftstid. Registreres løbende i Bioflex styring DOL356
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet. Registreres løbende i Bioflex-styring DOL356.
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre. Manuel Logbog.
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed. Manuel Logbog
- 28) Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned. Kalibrering af ledningsevne sensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- 29) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, hvis luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 dage.
- 30) Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne sensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende

Spildevand

- 31) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Affald.

- 32) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 34) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Råvarer og hjælpestoffer

- 35) Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 36) Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Lugt.

- 37) Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Skadedyr.

- 38) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der straks igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr.

Transport.

- 39) Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

Støj.

- 40) Hvis der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korigerede lydniveauer i dB(A).

Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
-----	------------------	-------

Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv.

- 41) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 42) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

BAT.

- 43) Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.
- 44) Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.

Ophør.

- 45) Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, kornsiloer mv. tømmes og rengøres.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Tillægget til miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a, stk. 4 gælder for husdyrproduktionen på Vinkelvej 143, 8800 Viborg sammen med den eksisterende miljøgodkendelse. Ejendommen har CVR nr. 38073427.

Christian Søndergård ønsker at kunne udnytte det eksisterende anlæg (produktionsarealet) optimalt og har derfor ansøgt om en miljøgodkendelse efter den gældende Husdyrbruglov. Husdyrbruget er et IE-brug, idet produktionsarealet giver mulighed for, at stipladsgrænserne i Husdyrbruglovens § 16a overskrides (750 stipladser til søer).

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En tilladelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af tilladelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Tilsynsmyndigheden skal, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter datoen for miljøgodkendelsen fra 2020, det vil sige i 2028.

Herudover skal en § 16a godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for revurdering af § 16a godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbruglovens §§ 39 og 40.

2.6 GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Vinkelvej 143, 8800 Viborg under CVR nr. 38073427.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen og tillægget, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens og tillæggets vilkår.
- 3) Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, hvis landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen og tillægget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vinkelvej 143 ligger i et åbent landskab, præget af landbrugsejendomme og spredt bebyggelse. I nedenstående tabel 1 er vist husdyrbrugets placering i forhold til beskyttelseslinjer m.v.

Tabel 1. Beskyttelseslinjer m.v.

Område	Er anlægget placeret ind for
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.	Nej
Områder med landskabelig værdi	Nej
Uforstyrrede landskaber	Nej
Områder med særlig geologisk værdi	Nej
Rekreative interesseområder	Nej
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Nej
Kirkeomgivelser	Nej
Kystnærhedszonen	Nej
Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	Nej
Skovrejsningsområder	Nej
Fredede områder	Nej
Beskyttede naturarealer (§ 3)	Nej
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Klitfredningslinje	Nej
Skovbyggelinje	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Fortidsmindelinje	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger	Nej

Da ejendommen ikke er placeret indenfor ovenstående udpegninger, og da det er en allerede bestående ejendom, hvor den ansøgte stald etableres i tilknytning til det eksisterende anlæg, vurderes ansøgningen ikke at være i konflikt med landskabelige interesser.

Det nærmeste Natura 2000 område er Nørreå som ligger mere end 1 km vest for ejendommen. Nørreå er en del Guden Å systemet og en del af EF-habitatområde nr. 30 (Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk).

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten inden- eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Der er stor afstand til § 3 natur og afstandskravene i § 7 i Husdyrbrugloven er dermed overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle afstandskrav i henhold til §§ 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, med undtagelse af kravet fra stald til naboskel, vurderes overholdt.

Der er tidligere søgt og meddelt dispensation for placering af det eksisterende staldanlæg ift. naboskellet efter § 9 stk. 3 i Husdyrbrugloven. Husdyrbrugloven stiller krav om 30 m til naboskel. Kravet er ikke opfyldt for den nye stald, idet der er ca. 22 m fra stalden til naboskellet.

Viborg Kommune meddeler hermed dispensation for afstandskravet til naboskel for den nye stald. Ansøger ejer selv ejendommen på den anden side af skellet. Den nye stald ligger harmonisk i forhold til det øvrige anlæg, og placeringen af den nye stald vil ikke medføre yderligere gener, idet stalden ligesom de eksisterende stalde grænser op til mark, og der er beplantning mellem stalden og marken.

Husdyrbrugets eksisterende og planlagte anlæg ligger udenfor diverse beskyttelseslinjer, fredninger og særlige beskyttelsesområder udpeget i Kommuneplan for Viborg Kommune.

4.2 PLACERING I LANDSKABET -ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vinkelvej 143 er placeret i landzone med ca. 475 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ligger øst for ejendommen. Nærmeste samlet bebyggelse (Vinkel) og nærmeste byzone (Bruunshåb), ligger hhv. 475 meter og ca. 2 kilometer væk fra ejendommen.

Vinkelvej 143 ligger ikke i et område, der i Kommuneplanen for Viborg Kommune er udpeget med særlige områdeudpegninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at ejendommen ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse. Ejendommen ligger i Særlig værdifuldt landbrugsområde, hvor landbruget skal prioriteres.

Viborg Kommune vurderer, at staldanlægget og andre omkringliggende bygninger vil give en helhed og sammenhæng mellem moderne landbrugsproduktion og det omgivne landskab. Viborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke har indflydelse på landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Ifølge ejendommens tidligere miljøgodkendelse skulle der etableres slørende beplantninger og disse vilkår er videreført i denne miljøgodkendelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår:

- 5) Der skal etableres og vedligeholdes et 3-rækket løvtræshegn på østsiden af bygningerne på Vinkelvej 143, jf. bilag 1. Det naturlige læhegn mod nord skal opretholdes og løbende vedligeholdes.
- 6) Der skal genplantes, hvis planterne går ud, og der skal renholdes for ukrudt omkring planterne specielt de første år, så træernes vækst ikke hæmmes.

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Christian Søndergård ønsker at etablere en ny stald for at leve op til fremtidige pladskrav til søer. Produktionsarealet øges fra 5.104 m² til 8.102 m². I bilag 1 er vist placeringen af ejendommens staldafsnit og gyllebeholder.

BAT:

På ejendommen er følgende staldteknologier valgt i eksisterende stalde:

- Gyllekøling – køling af kanalbund (15 % ammoniakreduktion)
- Staldene er primært indrettet med delvist spaltegulv, hvilket er BAT teknologi.

I den nye stald er som miljøteknologi valgt biologisk luftrensning.

Detaljeret oversigt over stalde og gulvtyper i ansøgt drift kan ses i nedenstående skema.

Tabel 2. Produktion og produktionsarealer på Vinkelvej 143.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Farestald	1912	Mekanisk ventilation	6 m	(#1073950) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	990
				(#1073949) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	360
Løbe-, drægtighedsstald	4645	Mekanisk ventilation	6 m	(#1073956) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	735
				(#1073955) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	2561
Eksisterende tilbygning til farestald	793	Mekanisk ventilation	6 m	(#1073959) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	458
Ny stald	4181	Mekanisk ventilation	6 m	(#1073962) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1607
				(#1073961) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1391
Sum						8102

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet, miljøteknologi samt dyre- og gulvtype der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, anvendelse af miljøteknologi samt gulv- og dyretype overholdes.

Valg af gulvtype, gyllekølingen og luftrensningen reducerer ammoniakfordampningen og lugtemissionen og er BAT.

VILKÅR

- 7) Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i Tabel 1. Staldenes placering kan ses i bilag 1.

- 8) Produktionsarealet må ikke overstige 8.102 m². Gyllebeholderen må have et overfladeareal på 264 m².

Gyllekøling:

- 9) Gyllekanalerne i løbe- drægtighedsstald, i alt 1.450 m², skal være forsynet med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 10) Anlæggets varmepumpe skal have en samlet køleydelse på mindst 19.7 kW og anlæggets årlige driftstid skal være mindst 3.177 timer.
- 11) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 12) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning.
- 13) Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

- 14) Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
- 15) Den årlige kontrol skal som minimum bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen og kontrol af kølekredsens ydelse.
- 16) Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop der har en varighed på mere end 1 uge.
- 17) Logbogen, den skriftlige serviceaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Luftrensning:

Der skal etableres biologisk luftrensning i Ny stald.

Farestaldsafsnittet

- 19) Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 85.600 m³ luft pr. time, hvor 85.600 m³ luft pr. time svarer til 100% af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra stalden. De første 0 - 85.600 m³ luft pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.

Løbe/drægtighedsafsnittet

- 20) Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 64.800 m³ luft pr. time, hvor 64.800 m³ luft pr. time svarer til 93% af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra stalden. De første 0 - 64.800 m³ luft pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
- 21) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, hvis luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 dage.

- 22) Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevne sensor. Ledningsevne sensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
- 23) Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
- 24) Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 6 mS/cm i bundkar ved filter 2
- 25) Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 75 pascal (Pa).
- 26) Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

- 27) Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
 - Ledningsevnen (som minimum på timebasis). Registreres løbende i Bioflex styring DOL356
 - Luftrensningsanlæggets driftstid. Registreres løbende i Bioflex styring DOL356
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet. Registreres løbende i Bioflex-styring DOL356.
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre. Manuel Logbog.
 - Enhver form for driftstop med angivelse af årsag og varighed. Manuel Logbog
- 28) Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned. Kalibrering af ledningsevne sensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- 29) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, hvis luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 dage.
- 30) Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne sensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende

5.2 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi- og vandforbrug i nudrift og ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 3. Energi- og vandforbrug.

Nudrift	
Årligt elforbrug	450.000 Kwh
Årligt forbrug af vand	7.465 m ³
Årligt forbrug af olie	2.400 l
Årlig egenproduktion af energi: vindmølle/biogas	0

osv.	
------	--

Ansøgt	
Årligt elforbrug	650.000 Kwh
Årligt forbrug af vand	8.775 m ³
Årligt forbrug af olie	2.400 l
Årlig egenproduktion af energi: vindmølle/biogas osv.	Varme fra gyllekøling.0

Energiforbrug.

Energi forbruges primært til belysning, til varme i stalde via gyllekøling, til biologisk luftrensning og til ventilation.

Der bruges energisparepærer, hvor det er muligt, og alle lamper rengøres jævnligt. Der bliver automatisk slukning af lyset mellem klokken 22.00 og 07.00 i drægtighedsstalden og mellem 16.00 og 07.00 i farestalden.

I alle staldafsnit renholdes og vedligeholdes ventilationsanlæggene løbende. Efter hvert hold grise vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er frekvens- og temperaturstyret og med minimumsventilation. Dette sikrer, at ventilationen kører optimal med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget minimeres samtidigt.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer).

Vandforbrug

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt eller varmt vand. Der anvendes desuden vandbesparende dyser. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser samt vandbesparende dyser reducerer vandforbruget ved vask.

Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg.

Det er BAT ikke at anvende mere vand, end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end, hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dyser. Der er etableret stophaner på alle vandslanger. Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør, og små reparationer udføres med det samme.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dyser ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekopper i stedet for drikkeventiler.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt lege i forhold til bedriftens produktion. En hyppig registrering af energi- og vandforbruget kunne være et vigtigt incitament med henblik på en minimering af det samlede forbrug.

Viborg Kommune vurderer ejendommen overholder gældende BAT regler med hensyn til energi- og vandforbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 31) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

5.3 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vand fra vask af stalde ledes via gyllekanalerne til ejendommens gyllebeholder.

Der er vaskeplads på ejendommen med afløb fra pladsen til gyllebeholderens fortank. Vaskepladsen anvendes sjældent, da al markdrift foregår fra Faldborgvej 8, 8840 Rødkærsbro.

Tagvand ledes til faskine. Sanitært spildevand fra driftsbygningerne ledes til septiktank og derefter til nedsivningsanlæg.

Oplysninger om spildevandsmængder efter udvidelse:

Tabel 4. Spildevandsmængder.

	Mængde nudrift	Mængde ansøgt
Rengøringsvand	450 m ³	650 m ³
Vand fra vaskepladser	30 m ³	30 m ³
Sanitært spildevand fra driftsbygninger	3-4 m ³	3-4 m ³

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift.

Ejendommens afledning af tagvand og sanitært spildevand giver ikke anledning til bemærkninger.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår:

- 32) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

5.4 AFFALD

MLJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fast affald

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt drift produktion er vist herunder.

Tabel 5. Affaldsmængder.

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde Ansøgt drift (kg el. t)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald.	Ca. 3 t	Ca. 3 t	• Container	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
Jern	Ca. 1 t	Ca. 1 t	Opbevares i maskinhus	Afhændes til skrothandler
Plastik	Minimalt	Minimalt		Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
Andet, bl.a. rester af lægemidler og kanyler	0 t	0 t		Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Døde dyr

Opbevaring

- Dyrene placeres på spalter, så de er hævet over jorden, hvilket giver mulighed for luftcirkulation.
- Mindre dyr opbevares i køleboks indtil afhentning.

Bortskaffelse

- Der er indgået aftale med Daka om afhentning af døde dyr.
- Døde dyr afhentes efter behov.
- Afhentning finder sted dagligt på hverdage.

Afhentningssted

- Afhentningssted er valgt i god afstand fra naboer.
- Afhentningsstedet er valgt på et skyggefuldt sted.

Der opbevares ingen olie/kemikalier og sprøjtemidler på ejendommen. Opbevaringen heraf sker på Faldborgvej 8, 8840 Rødkærsbro.

Det vurderes at håndtering af affald sker på forsvarlig vis og ikke skaber risiko for forurening af omgivelserne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012. Døde dyr opbevares i god afstand fra omkringboende og det vurderes at opbevaringen frem til afhentning sker på en sådan måde, at der ikke vil opstå uhygiejniske forhold.

Rester af medicin og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Viborg Kommune vurderer, at håndteringen af affald sker på forsvarlig vis, og at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 33) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 34) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorterede. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

5.5 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der opstillet 3 olietanke på 1.200 liter på ejendommen. Tankene er fra henholdsvis 2013 (fyringsolie) og 2016 (begge til traktordiesel).

Der opbevares roepiller og so-mineral på ejendommen. Der etableres 4 siloer på 30 m³ pr. stk. til opbevaring af roepiller. Siloer placeres mellem eksisterende farestald og eksisterende gyllebeholder, se bilag 1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af råvarer og hjælpepestoffer mv. på bedriften.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår:

- 35) Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

5.6 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Redegørelse for mulige uheld

På landbrugsejendomme kan der være risici inden for primært følgende områder:

- Brand
- Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem
- Uheld ved gylleudbringning
- Strømsvigt
- Oliespild
- Kemikaliespild

For at sikre, at der er procedurer for, hvad der skal foretages i tilfælde af uheld, er der udarbejdet en beredskabsplan.

Beredskabsplanen indeholder:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag til at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, som skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs – og drænsystemer og vandløb mv.
- En opgørelse over materiel som er tilgængeligt på bedriften, eller som kan anskaffes med kort varsel, som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø

Beredskabsplanen ligger på en fast plads med nem adgang hertil for bl.a. medarbejdere, som vil blive vejledt i beredskabsplanen.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld er der ophængt vejledning til, hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

Af nedenstående fremgår en beskrivelse af mulige uheld med oplysning om, hvilke tiltag der er iværksat for at forebygge uheld, samt oplysning om, hvad der vil blive iværksat i tilfælde af uheld.

Minimering af risiko for uheld

Generelt:

- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at der sikres korrekt brug og effekt
- For at minimere risikoen for uheld udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn

- Alle ansatte introduceres grundigt til deres arbejde

Brand

Forebyggende foranstaltninger:

- Der forefindes brandslukkere i den enkelte bygninger samt i mejetærsker.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år. Produktions- og ventilations anlæg rengøres jævnligt

Akut håndtering ved uheld:

- Ved brand kontaktes brandmyndighederne

Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem

Forebyggende foranstaltninger:

- Gyllebeholderne er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Beholdernes bund og vægge er tætte.
- Der er ikke spjæld eller lignende mellem fortank og gyllebeholder, da beholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.
- Gyllebeholderne er underlagt 10 års beholderkontrol, hvilket vil minimere risikoen for sprængning af beholderne.
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt.
- Påfyldning af gylle til gyllevogn foregår under opsyn.
- Gylle suges fra gylletank op i gyllevogn. Derved elimineres risikoen for gylleudslip, da man undgår elpumper, som kan fejllaktiveres i forbindelse med gylleopbevaring. Endvidere sikres at der ikke sker utilsigtet udledning og overpumpning af gylle til transportvogn.
- Gyllebeholderne er uden fastmonterede pumper, der ved tekniske fejl eller sabotage kan forårsage gylleudslip til miljøet, hermed er risikoen for utilsigtet gylleudslip minimal.
- Der forefindes rendegraver og minilæsser samt bigballe på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip.

Akut håndtering ved uheld:

- Falck og evt. slamsuger tilkaldes.
- Viborg Kommune kontaktes.
- Sker der brud på tanken eller lign. søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.
- Der forefindes rendegraver og minilæsser samt bigballe på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip.
- Hvis en gyllebeholder springer læk, er der mulighed for opbevaring i tank på anden ejendom.
- Sker der brud på tanken eller lign. søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.

Strømsvigt

Forebyggende foranstaltninger:

- Der er etableret alarmanlæg for temperatur- og elsvigt på samtlige staldafsnit.
- Ventilationssystemet er tilkoblet et automatisk opkald til mobiltelefon i tilfælde af strømsvigt

Akut håndtering ved uheld:

- Ved strømsvigt er ventilationssystemet designet således, at alle spjæld i staldene åbner automatisk for at sikre frisk luft til grisene

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ud over at være BAT vurderer Viborg Kommune, at en beredskabsplan på tilfredsstillende vis beskriver, hvorledes man skal forholde sig ved kritiske situationer. Nedenstående vilkår videreføres.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 36) Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gylle opbevares i ejendommens gyllebeholder, der rummer 1.005 m³, og pumpes derfra via en pumpeledning til opbevaring på Vinkelvej 158A. På Vinkelvej 158A er der fire gyllebeholdere, der rummer i alt ca. 11.000 m³. Derudover er der samlet ca. 1.500 m³ kapacitet i gyllekanalerne på Vinkelvej 143.

Den samlede kapacitet bliver således 13.505 m³

Der produceres årligt ca.:

1700 søer x 6,35 t/dyr = 10.795 m³ gylle

(10.795 m³ gylle + 6.830 m³ fra nr. 158A) / 12 mdr. x 9 mdr. = 13.218 m³. Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed overholdt.

Det vurderes, at opbevaring af husdyrgødning sker på forsvarlig vis uden risiko for forurening af det omkringliggende miljø.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 måneders opbevaringskapacitet for gylle er opfyldt. Viborg Kommune vurderer ligeledes, at opbevaring af gylle på ejendommen lever op til et niveau, som kan betragtes som BAT. På den baggrund er der ikke stillet vilkår til opbevaring af gylle på ejendommen.

6.2 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning, som f.eks. spildevandsslam, kartoffelrugtsaft, e.l. på bedriften.

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

BAT.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget målt i kg NH₃-N for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift fremgår af nedenstående skema:

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	7182,2	105,6	7287,8
Nudrift	4848,1	105,6	4953,7
8 års-drift	1755,0	105,6	1860,6

Vurdering

BAT-niveauet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	7197	106	7302
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	7182	106	7288
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	15
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-kravet er beregnet til 7.302 kg NH₃-N/år. Ejendommen har en samlet emission på 7.288 kg NH₃-N/år. Det vejledende BAT-niveau er dermed overholdt med en margin på 14 kg NH₃-N/år.

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 6. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. Totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. Totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Max. Merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Der er følgende afstande til nærmeste områder med registreret natur:

Kategori 1 natur.

Ca. 1.000 m vest for staldanlægget ligger Habitatområde nr. 30: "Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk". Nærmeste habitatnatur inden for dette område er Bøg på mor (9110) ca. 1100 m fra anlægget og lidt nordligere ligger Skovbevokset Tørvemose (91D0) ca. 1200 m fra anlægget.

Der er et andet husdyrbrug der bidrager med ammoniak til habitatnatur. Kravet til ammoniakdeposition vil derfor være 0,4 kg N/ha/år. Den maksimale ammoniakdeposition på det nævnte Kategori 1 område er beregnet til 0,3 kg N/ha/år, og kravet til ammoniakdeposition er dermed overholdt.

Kategori 2 natur.

Der ligger et kategori 2 overdrev ca. 3,6 km vest for ejendommen ved Klostermarken syd for Overlund. Ammoniakdepositionen på dette område er beregnet til 0,3 kg N/ha/år, og kravet til ammoniakdeposition på Kategori 2 natur er dermed overholdt.

Kategori 3 natur.

Nærmeste kategori 3 natur er et overdrev ca. 750 m sydvest for anlægget og en potentielt ammoniakfølsom skov ca. 800 m nordøst for anlægget. Den maksimale merdeposition med ammoniak er beregnet til 0,6 kg N/ha/år, og kravet til merdeposition er dermed overholdt.

Depositionsberegningerne i husdyrgodkendelse.dk viser således, at kravene vedr. maksimal ammoniakdeposition på natur er overholdt.

Kravene vedr. maksimal ammoniakdeposition på sårbar natur er derfor overholdt i alle tre naturkategorier.

Bilag IV-arter.

Følgende bilag IV-arter kan tænkes at forekomme i Viborg Kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus

- småflagermus
- markfirben

I forbindelse med vurderingen af projektets påvirkning af beskyttede arter er forekomsten af arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV undersøgt inden for en radius af 1.000 meter fra husdyrbruget på Vinkelvej 143. Der er ikke registreret forekomst af bilag IV-arter inden for det pågældende område. På den baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil medføre væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller deres levesteder. Der vurderes således ikke at være behov for særlige afværgeforanstaltninger i relation til bilag IV-arter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er lavet beregninger til alle ammoniakfølsomme naturtyper. Beregningerne viser at alle grænseværdier er overholdt med forholdsvis stor margin.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakemission.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den væsentligste lugt stammer fra staldene og spredes via ventilationssystemet. Den nye stald etableres med luftrenser, der fjerner både lugt og ammoniak.

Vinkelvej 143 ligger ca. 475 m fra Vinkelvej 167, som er nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og ligger øst for ejendommen. Nærmeste lokalplan (Vinkel) og nærmeste byzone (Asmild), ligger hhv. ca. 475 meter og ca. 2 kilometer fra ejendommen.

Geneafstanden er beregnet til 178,8 m for nabo, 426,6 m til lokalplanen for Vinkel og 596,6 m for byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand er til nabo 522,9 m, lokalplanen 427,1 m og byzone 2057,5 m.

Der er ikke andre husdyrbrug, der bidrager til lugt på de nævnte, og der skal derfor ikke regnes med kumulation.

For at overholde kravet til lugt opsættes der biologisk luftrenser på den nye stald. Luftrenseren fjerner lugt fra stalden med 68 %. Der er etableret gyllekøling, som også reducerer lugtemissionen, i løbe-drægtighedsstalden, men den er ikke indregnet.

I Husdyrgodkendelse.dk er der lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Tabel 7. Lugtberegninger.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Vinkelvej 167	0	FMK	178,8	178,8	522,9	Ja
 Lokalplan LP22	0	NY	426,6	426,6	427,1	Ja
 Ll. Asmild, Asmild	0	NY	596,6	596,6	2057,5	Ja

Lugtemission fra staldene begrænses ved god hygiejnisk standard. Der forventes kun lugtbidrag fra gylletanken ved omrøring og kortvarigt ved transport.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

Følgende vilkår videreføres.

- 37) Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Pt. anvendes rovfluer til biologisk fluebekæmpelse i staldene, og der holdes en høj hygiejnestandard.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1686 af 18/12/2018)

Pt. er der indgået sikringsaftale med rottebekæmpelsesfirmaet Nomus. Aftalen indebærer, at der opstilles rottekasser rundt om ejendommens bygninger. Rottekasserne placeres og tilses efter behov. Ved forekomst af rotter kontaktes Nomus.

Det vurderes at ejendommen har taget de nødvendige forholdsregler for flue- og rottebekæmpelse. Dette gøres desuden ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt på og omkring ejendommen. Ved foderspild opsamles dette, således der ikke opstår uhygiejniske forhold, som kan tiltrække rotter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (fluer og rotter m.v.), som skal afhjælpes og bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 38) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der straks igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr.

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er etableret flere tilkørselsveje til gårdanlægget. Disse veje sikrer, at trafikken afvikles hensigtsmæssigt med de hensyn, der skal tages til naboer, veterinære forholdsregler osv. Det vurderes, at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Gylle pumpes til opbevaring på Vinkelvej 158A, og det betyder, at der normalt ikke vil være gylletransporter til eller fra Vinkelvej 143.

Antallet af årlige lastbiltransporter med foder til ejendommen vil forblive uændret – der er tale om meget få årlige transporter.

Kørsel i forbindelse med afhentning af dyr vil stige, da der skal køres flere smågrise fra ejendommen.

Kørsel i forbindelse med levering af brændstof og andre varer vil være på uændret.

Antallet af transporter med husdyrgødning, foder, dyr mv. til og fra ejendommen vil ligeledes stige som følge af opførelse af den nye stald. Transporterne foregår så vidt muligt indenfor alm. arbejdstid. Antallet af transporter fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 8. Transporter.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hypighed	Forskel i antallet af transporter
Lastbiltransporter					
Foder, roepiller	0	70			70

Korn	0	0			0
Sækkevarer/løsvare	5	5	Kl. 7-16		0
Døde dyr	Døde dyr flyttes til Vinkelvej 158A	Døde dyr flyttes til Vinkelvej 158A	Kl. 14-16		-
Brændstof	2	2	Kl. 7-16		0
Smågrise ud	52	52	Kl. 7-13	1 gang pr. uge	0
Polte ind	12	12	Kl. 7-13	1 gang pr. måned	0
Traktortransporter					
Gyllekørsler	307	307			0

Trafikmængden til og fra Vinkelvej 143 er relativt lav, og den vil ikke ændres væsentligt som følge af denne godkendelse. Det vurderes, at transport ikke vil have nogen væsentlig betydning for omgivelserne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården, og at der ikke vil forekomme væsentlige gener fra transport, idet ejendommen er godt beliggende op til Vinkelvej, som bekvemt kan klare transportbehovet uden gener for naboer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for transport til og fra ejendommen:

- 39) Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af støjklender

Placering af støjklender fremgår af ejendommens beredskabsplan.

Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget, luftafkast er placeret på tagflade.
- Kompressorer, indendørs placering
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs

De fleste støjklender er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjklender

- Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet
- Kompressorer: ca. 5 min./time fra kl. 06.00 til kl. 20.00
- Højtryksrensere: en dag om ugen (ca. 2 timer).
- Foderanlæg: Dagligt, 4 x ca. ½ time/døgn

Tiltag mod støjklender

De væsentligste støjklender på anlægget er placeret i lukkede bygninger, hvilket reducerer støjbelastningen betydeligt. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte, og det vurderes, at eventuelle gener i forbindelse med støjende aktiviteter vil være af meget begrænset omfang. Derudover er der god afstand til naboer. På baggrund heraf vurderes det, at der ikke vil være støjgener for de omkringboende som følge af det ansøgte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være støjgener i forhold til de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår:

- 40) Hvis der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intetpunkt -målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korregerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens interne og eksterne transporter, samt ejendommens drift i øvrigt, forventes ikke at give væsentlige støvgener. Støv har ikke hidtil været et problem, og arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med godkendelsen. Ejendommen ligger ved asfaltvej, og der er god afstand til naboer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående videreføres følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 41) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 42) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der bruges energisparepærer, hvor det er muligt, og alle lamper rengøres jævnligt. Der er automatisk slukning af lyset mellem kl. 22.00 og 07.00 i drægtighedsstalden og mellem kl. 16.00 og 07.00 i farestalden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Management:

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. I henhold til EU's BREF-notat er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødsning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen.
- Der er udarbejdet vejledninger på flere sprog, der beskriver procedure vedr. arbejdsopgaver.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der er opsat vandur.
- Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderen følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at husdyrbruget har fokus på management. Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Egenkontrol

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift som er følgende:

- Der udarbejdes foderplan i samarbejde med svinebrugsrådgivningen til opfølgning på foderforbrug mm.
- Der er produktionsopgørelser i markbrug og dyrehold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer.
- Ansøger er med i egenkontrolprogrammet "DANISH Produktstandard". Egenkontrolprogrammet sammenfatter kravene til produktion af grise under DANISH. Den omfatter især dyrevelfærd, fødevareresikkerhed og sporbarhed i primærproduktion. Derigennem vil der være kontrol årligt af dyrevelfærd, medicinforbrug mm. Til denne produktion er der øget pladskrav, som der er taget højde for ved staldindretning. Fra søerne fravænnenes til de farer, skal de være løsgående.
- Årligt eftersyn af ventilationsanlæg/fodringsanlæg af autoriseret installatør.
- Gennemsyn af alle elinstallationer hvert 5. år.
- Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.
- De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.
- Der føres logbog over flydelag i gyllebeholder
- 10 års kontrol af gyllebeholdere
- Ved undtagelsesvis udbringning af gylle fra ejendommens gyllebeholder pumpes med traktordreven læssekran (sugepumpe) fra beholder til vogn. Al læsning overvåges.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

VILKÅR

Følgende vilkår videreføres:

- 43) Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.
- 44) Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har sammen med miljøansøgningen fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten giver en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for såvel en offentlig debat som den endelige beslutning om projektets gennemførelse. Rapporten skal desuden sikre, at projektet bliver tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. I rapporten indgår en kortlægning og vurdering af projektets direkte og indirekte påvirkninger på det omgivende miljø, herunder:

- Mennesker, fauna og flora
- Jordbund, vand, luft, klima og landskab
- Materielle goder og kulturarv, samt
- Samspillet mellem disse faktorer

Viborg Kommune har medtaget oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten i miljøgodkendelsen under de relevante afsnit.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

En alternativ placering af den nye stald vil være en placering på den østlige side af det eksisterende anlæg. En placering øst for eksisterende bygninger vil medføre, at den nye stald vil komme tættere på Vinkel, hvilket vil medføre øgede lugtgener. I forhold til produktionen vil logistikken i staldene ikke fungere med en østlig placering.

Med baggrund i ovenstående er en vestlig placering den mest optimale for både omkringboende og ansøger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke kan opsættes væsentlige alternativer som kan vurderes som værende bedre end det ansøgte projekt.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vinkelvej 143 er et IE-brug. For IE-husdyrbrug er der en række særregler, som skal overholdes:

- Miljøledelsessystem
- Plan for kontrol, vedligeholdelse og beredskab samt logbogskrav
- Krav om energieffektiv belysning og dokumentation
- Straks-underretning og afhjælpning ved manglende overholdelse
- Udvidet oplysningspligt om egenkontrol mv.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og rengjort.

Det vurderes at de til enhver tid gældende regler i bl.a. jordforureningsloven vil sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger ved produktionsophør på husdyrbruget Vinkelvej 143, 8800 Viborg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Godkendelsesbekendtgørelsens § 46 fastsætter, at kapitel 4 b i jordforureningsloven (LBK nr. 282 af 27/03/2017) finder anvendelse ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug.

Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,
- 3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller
- 4) situationer omfattet af § 49, stk. 2, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Viborg Kommune vurderer, at ovenstående er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare ved et eventuelt ophør af husdyrproduktionen på Vinkelvej 143, 8800 Viborg.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol.

- 45) Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, kornsiloer mv. tømmes og rengøres og bortskaffes efter gældende regler. Eventuelle kemikalier, olie- og medicinaffald skal bortskaffes i henhold til de til enhver tid gældende affaldsregulativer i Viborg Kommune.

13 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder miljøansøgningen afskæringskriterierne (lovens beskyttelsesniveau), og derfor meddeler Viborg Kommune godkendelse til tillægget på en række vilkår.

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Husdyrbruget må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at dette tillæg ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Tillægget til miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 22. oktober 2026. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest 19. november 2026.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrbrugloven. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer

BILAG 1. SITUATIONSPLAN.

